

## Orthopedagogiek en Disability Studies (H002075)

**Cursusomvang** *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

**Studiepunten 6.0** **Studietijd 180 u**

**Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025**

A (semester 1)	Nederlands	Gent	hoorcollege werkcollege zelfstandig werk
----------------	------------	------	--

**Lesgevers in academiejaar 2024-2025**

De Pauw, Sarah	PP10	Verantwoordelijk lesgever
----------------	------	---------------------------

**Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025**

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	6	A
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting pedagogiek en onderwijskunde)	6	A
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting sociale agogiek)	6	A
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (gemeenschappelijk gedeelte)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in gender en diversiteit	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	6	A

**Onderwijstalen**

Nederlands

**Trefwoorden**

Klinische orthopedagogiek, Disability Studies, beeldvorming over kwetsbare groepen

**Situering**

Dit opleidingsonderdeel hoort tot de pedagogische kernvakken en legt het fundament voor de verdere vakken rond (klinische) orthopedagogiek en Disability Studies in de opleiding. Het doel is om studenten een grondige basis binnen de orthopedagogische theorie- en begripsvorming te laten verwerven. Ook bouwt dit opleidingsonderdeel mee aan de competenties en de doelgroep-specifieke kennis die nodig zijn om orthopedagogische situaties, processen en praktijken te kunnen analyseren vanuit meerdere perspectieven en dit binnen meerdere praktijkcontexten.

**Inhoud**

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- Introductie tot orthopedagogiek met aandacht voor klinische vaardigheden, contextueel werken, handelingsgerichte diagnostiek en beeldvorming, handelingsgericht werken
- Introductie tot Disability Studies – kaders van kritische en interdisciplinaire aanpak van het fenomeen 'disability'
- Introductie van het eco-bio-psycho-sociaal model binnen de (klinische) orthopedagogiek
- Belang van ervaringsdeskundigheid en insiderperspectief van mensen in kwetsbare en complexe leefsituaties, met aandacht voor het verbeteren van

deze leefsituaties, inclusie en participatie

- Een aantal maatschappelijk kwetsbare leefsituaties worden van dichterbij bekeken en specifiek toegelicht: personen met verstandelijke beperking, personen met fysieke beperking, personen met auditieve en visuele beperking, personen met gedrags- en emotionele problemen, personen met autisme, personen met verslaving, personen met ernstige psychische kwetsbaarheden... Voor elk van deze leefsituaties gaan we in op de geschiedenis, begrippenkader, beeldvorming en orthopedagogische ondersteuning binnen verschillende praktijksettings (o.a. opvoedingsrelaties, ondersteuning in onderwijs- en klascontext, begeleiding binnen een levensloopperspectief...).

### **Begincompetenties**

### **Eindcompetenties**

- 1 De ontwikkeling van de orthopedagogische theorievorming, Disability Studies en haar basisconcepten situeren in een historisch en maatschappelijk perspectief (met inbegrip van verbanden met o.a. de pedagogiek en de biomedische wetenschappen).
- 2 Pedagogische processen, ontwikkelingen en voorzieningen vanuit een internationaal perspectief benaderen.
- 3 Steeds oog hebben voor het onderscheid en de samenhang tussen leer- en leefomgeving.
- 4 Verschillende stromingen in het pedagogisch denken relateren aan bredere visies op mens en maatschappij.

### **Creditcontractvoorwaarde**

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

### **Examencontractvoorwaarde**

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

### **Didactische werkvormen**

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

### **Toelichtingen bij de didactische werkvormen**

- theoretische uiteenzettingen
- gastcolleges en films m.b.t. de verschillende doelgroepen
- gastdocenten die actuele orthopedagogische settings en werking voorstellen vanuit meerdere contexten (onderwijs, ondersteuning, zelf-advocatenorganisaties, beleid...)

### **Studiemateriaal**

Type: Handboek

Naam: Orthopedagogiek als handelingswetenschap

Richtprijs: € 50

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Sarah De Pauw, Claudia Claes, Stijn Vandevelde, Elisabeth De Schauwer, Wouter Vanderplasschen

ISBN : 978-9-46393-446-6

Aantal pagina's : 504

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Type: Slides

Naam: Orthopedagogiek en Disability Studies

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee  
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Aanvullende teksten op Ufora - Perusall  
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding  
Optioneel: ja  
Taal : Engels  
Beschikbaar op Ufora : Ja  
Online beschikbaar : Ja  
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee  
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

## Referenties

Zie referentielijst handboeken "Orthopedagogiek als handelingswetenschap"

## Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- interactieve ondersteuning via Ufora (Forum, Zoom);
- op afspraak (e-mail, MS Teams)

## Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

## Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

## Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

## Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

## Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

## Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie: schriftelijke evaluatie (70%) met open en meerkeuzevragen.

Niet-periodegebonden evaluatie: werkstuk rond beeldvorming en toepassing Disability Studies op basis van kennismaking met de orthopedagogische praktijk, wetenschappelijke literatuur en leerpaden (30%).

De punten voor de niet-periodegebonden evaluatie worden op basis van het werkstuk toegekend.

Bij niet-slagen voor de niet-periodegebonden evaluatie wordt er een alternatieve tweede examenkans voorzien.

Feedback: Studenten kunnen feedback krijgen op het examen en het werkstuk tijdens het algemene feedbackmoment van het opleidingsonderdeel en via Ufora. Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord en ethisch gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt in kader van de taken en leerresultaten van dit opleidingsonderdeel.

## Eindscoreberekening

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de twee verschillende onderdelen. De periodegebonden evaluatie telt mee voor 70% en de niet-periodegebonden evaluatie voor 30% van de punten.

Wanneer men minder dan 9/20 heeft voor minstens één van beide onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de gewogen eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20).

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

## Faciliteiten voor werkstudenten

In onderling overleg tussen lesgever en student.